

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1147/2021
16.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јованка Зечевић Анђелковић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „ГСП Београд“, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Ивана Стојановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1616/19 од 14.10.2020. године, у седници већа одржаној 16.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1616/19 од 14.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3006/17 од 15.01.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је поништено решење о отказу уговора о раду бр. ../21 од 29.11.2011. године, као незаконито. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати новчане износе, за период и у износима са каматом како је одређено у изреци. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 361.278,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1616/19 од 14.10.2020. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 3006/17 од 15.01.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, као ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП пред другостепеним судом, на коју се ревизијом указује, из разлога

што је другостепени суд правилно и потпуно применио све одредбе процесног закона које су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос са туженим на неодређено време по Уговору о раду од 15.06.2001. године, Анексу бр. 1. тог уговора од 14.05.2002. године и Анексу бр. 2. наведеног уговора од 16.12.2005. године. Послови радног места тужиоца обухватају возњу и паркирање возила у процесу одржавања возила у погону. Обављајући те послове, тужилац је вршио пробу возила ради провере њихове исправности у кругу или ван круга послодавца по усменом или писаном налогу контролора рада, што је била уобичајена пракса. Наиме, пре пробе возила возач паркирер не прибавља путни налог, већ посао обавља по налогу главног контролора или механичара, често без листе квара, тако што се возач паркирер зауставља на излазној рампи испред знака „СТОП“ и јавља раднику физичко-техничког обезбеђења. Решењем туженог од 29.11.2011. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због тога што је дана 07.10.2011. године, у 11 часова, извезао аутобус гаражни број .. из круга послодавца, и то самовољно (неовлашћено), без путног налога и пропуснице, не заустављајући се на капији ради предаје пропуснице и није омогућио радницима физичко – техничког обезбеђења да изврше преглед возила. Тужилац је без заустављања вратио возило истим путем у круг послодавца у 11,14 часова. На тај начин је према наводима оспореног решења поступио противно члану 29. Правилника о обавезама саобраћајног особља у Градском саобраћајном предузећу „Београд“ од 21.01.2004. године. Том одредбом је прописано да је путни налог са листом квара документ који прати возило од момента изласка у саобраћај до завршетка возње. По оцени послодавца, тужилац је на тај начин учинио повреду радне обавезе из члана 179. тачка 2. Закона о раду у вези тачке 4. под 3) Анекса број 1 уговора о раду од 14.05.2002. године, и то несавесно или неквалитетно или неблаговремено обављање радних задатака или поступање противно одредбама закона и општим актима послодавца. Исто тако, тужилац је учинио повреду радне обавезе из члана 80. став 1. алинеја 1. Колективног уговора туженог од 22.10.2009. године – самовољно напуштање посла у току радног времена. У поступку је утврђено да је тужилац пре изласка из круга послодавца, зауставио возило код знака „Стоп“ и да је радника физичко - техничког обезбеђења обавестио да је проба возила у току.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу и обавезали туженог да тужиоца врати на рад.

У конкретном случају, тужиоцу је отказан уговор о раду зато што 07.10.2011. године није савесно обављао радне задатке и што је поступао противно општим актима послодавца, чиме је учинио повреду радне обавезе – неизвршавање или неквалитетно или неблаговремено извршавање радних обавеза, прописане одредбом тач 4. 3. Анекса 1. уговора о раду од 14.05.2002. године. Такође, уговор о раду му је отказан и због повреде радне обавезе – самовљно напуштање посла (члана 80. став 1. алинеја 1. Колективног уговора туженог од 22.10.2009. године). Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду. Дакле, да би отказ уговора о раду био законит, потешно је да

кумулятивно буду испуњена два услова и то да је запослени извршио повреду радне обавезе која је у тренутку извршења утврђена општим актом или уговором о раду и да постоји кривица запосленог. Наиме, за давање отказа уговора о раду из овог разлога мора да постоји кривица запосленог за повреду радне обавезе која је прописана актом послодавца, односно потребно је да постоји свест и намера односно непажња запосленог у погледу извршења повреде радне обавезе. Нижестепени судови су утврдили да је уобичајена пракса код туженог да возачи због хитности посла, обављају пробну вожњу без путног налога са листом квара, да тужилац (према опису посла из акта о систематизацији) није имао обавезу да прибавља путни налог и да је спорног дана вршио пробу возила по усменом захтеву главног контролора рада, а да је на излазној рампи зауставио возило ради евидентирања и радницима физичко – техничког обезбеђења саопштио да је проба возила у току. Стога је правилан закључак нижестепених суда да тужилац у извршењу радне обавезе није поступао несавесно или по својој вољи, већ по радном задатку који му је усмено дат и да није одговоран за повреду радне обавезе, јер је поступао на уобичајени начин.

Неосновани су наводи ревизије да је тужилац знао да чини повреду радне обавезе, с обзиром да Правилник туженог садржи изричиту забрану пробне вожње без писаних докумената, односно путног налога са листом квара. Супротно, тужилац није имао свест да поступа противправно, будући да су возачи паркирери често обављали рад у сервису без тих докумената, и то у одређеном временском периоду на исти начин, а тужилац према опису посла које обавља, није имао обавезу да сам прибавља поменута документа, што је код њега створило погрешно уверење да поступа исправно.

Имајући у виду да је тужиоцу незаконито престао радни однос, тужени је у обавези да тужиоца врати на рад и да му накнади штету у виду изгубљене зараде за време незаконитог престанка радног односа, применом члана 191. ст.1. и 2. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**